

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО СВІТУ»

Соколова Л.С. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м.Одеса, Україна*)

У 2010-2012 роках в ОДАБА на факультеті Економіки та управління в будівництві спеціальність Менеджмент організацій вивчається курс Історія сучасного світу. Викладався він для студентів першого курсу денного відділення з розрахунку 42 годин аудиторних (12 лекцій, 10 практичних).

Викладання історії сучасного світу велося на основі збереження об'єктивності і збалансованості в оцінках і висновках. Був обраний проблемно-хронологічний підхід. Історія сучасного світу розглядалася відповідно до розвитку у часі основних сфер існування і діяльності людства. Наприклад, світ, що глобалізується є сукупністю надзвичайно різноманітних суспільств, співіснування яких не можна назвати безконфліктним (закон єдності і боротьби протилежностей).

В ролі інструментарію використовувалися методи: діахронічний, порівняльний, історичний, структурний, функціональний та ін. Ці методи

мають важливе методологічне значення для пізнання історичного матеріалу. Головне у методичних підходах є єдність пояснення і розуміння. Під час розробки курсу відбулося інтегрування матеріалів і спостережень з використанням різноманітних джерел, які належать багатьом галузям сучасних досліджень. Матеріал сконцентровано так, щоб дати студентові головну інформацію, яка дійсно зорієнтує і тим самим допоможе.

Для поповнення знань студентів у методичних рекомендаціях пропонується додаткова література до всіх тем курсу, до рефератів, до наукової конференції. В додатках пояснюється структура та функції міжнародних об'єднань. Серед них Країни «великої вісімки», Європейський Союз, Організація Об'єднаних націй, Єдиний економічний простір, країни члени ОПЕК, Ліга арабських держав, Міжнародний валютний фонд, Організація з безпеки та співробітництва у Європі, Світова організація торгівлі, Всесвітня рада миру, Міжнародна демократична федерація жінок, міжнародний червоних хрест та інші. Також подається перелік лауреатів Нобелівської премії миру за всі роки її існування, починаючи з 1914р. Для проведення студентської наукової конференції в додатках зібрані дані про пострадянські держави СНД: історико-географічні особливості, форми правління та демографічна ситуація тощо.

Головна проблема курсу – що таке сучасний світ, коли і де він починається, від якого часу вести відлік його існування. Це світ сьогоднішнього дня? Початку XXI століття? А може останніх десятиліть? Насправді поняття «сучасний світ» немає загально прийнятого визначення. Джерело «сучасності» слід шукати в середині другого тисячоліття, приблизно у 15 столітті, в епоху руйнування середньовічного ладу, тоді розпочався так званий Світ Модерну.

Це час формування нового соціального, політичного, економічного та культурного світо порядку. Це час закладання основ історичного піднесення Заходу і його майбутнього домінування на світовій арені. Це час поступового переходу у стадію індустріального суспільства. Сьогодні Захід – постіндустріальний, а світ в цілому – перебуває на початковому етапі його становлення. Однак географічні рамки не стримують глобальний масштаб його вплив.

Глобалізація – об'єктивна реальність, її неможливо ігнорувати. Вона дає великі переваги, але і створює великі проблеми, які очікують людство: демографічні зміни, природні ресурси, науково-технічний розвиток, глобальна економіка, управлінські структури в рамках окремих країн у більш широких масштабах, майбутні конфлікти, роль США як наддержави. Оскільки глобалізація у нинішньому її вигляді несе із собою підкорення більшості меншості, вона веде до неминучих конфліктів.

Україна, яка опинилася між Заходом і Сходом, погано вписується в сучасні процеси глобалізації. З одного боку суспільство пишається своєю традиційністю, а з іншого – українська еліта не діє адекватно до нових умов. В умовах сучасної кризи духовності, особливо у розвинутих країнах заходу висувають питання про можливість зближення двох великих світів індустріально-технократичного Заходу і духовно-гуманістичного

колективістського Сходу. Можливо Україна зможе втілити і підтримати духовне єднання у світі, що глобалізується.

Таким чином, основою вивчення історії сучасного світу є взаємозв'язок усієї системи знань про світ. Цей курс допоможе студентам зрозуміти що відбувається у соціальній сфері у поєднанні зі сферами культури, політик та економіки, а в ідеалі – залучити отриману інформацію для втілення в життя.